

Không công bố trước 5 giờ GMT, ngày 1 tháng 7 năm 2005

Báo cáo mới của UNAIDS: Nguy cơ AIDS đang gia tăng ở Châu Á

Có thể phòng tránh được 6 triệu ca nhiễm HIV mới tại Châu Á – Thái Bình Dương từ nay đến 2010

Theo tin từ Kobe Nhật Bản, ngày 1/7/2005- mặc dù ở phần lớn khu vực Châu Á, dịch AIDS đang tập trung chủ yếu trong các nhóm dễ bị lây nhiễm, nếu không hành động kịp thời HIV/AIDS đe dọa sẽ lây truyền sang toàn bộ cộng đồng dân cư - theo báo cáo mới của UNAIDS đưa ra trước thềm Hội nghị Quốc tế về Phòng Chống AIDS lần thứ 7 tại Châu Á-Thái Bình Dương (ICAAP) khai mạc hôm nay tại Kobe.

Với tiêu đề *Tăng cường mở rộng công cuộc phòng chống AIDS tại Châu Á- Thái Bình Dương*, báo cáo này đã cho biết các quốc gia Châu Á – Thái Bình Dương đang đứng trước một thời khắc phải quyết định. Họ đang đối mặt với hai lựa chọn – hoặc vẫn tiếp tục phòng chống HIV như cách làm hiện nay, thì tình trạng lây nhiễm HIV và tử vong vì AIDS vẫn tiếp tục gia tăng; hoặc sẽ tăng cường mở rộng các chương trình về dự phòng HIV và chăm sóc, để có thể cơ bản, nhanh chóng ngăn chặn dịch, đồng thời hạn chế đến mức tối đa những tổn thất về tính mạng con người và nền kinh tế.

Tiến sĩ, Bác sĩ Peter Piot, Giám đốc điều hành của Chương trình Phối hợp về Phòng chống HIV/AIDS của Liên Hợp Quốc (UNAIDS) đã phát biểu trước phiên khai mạc Hội nghị. "Chưa bao giờ nguy cơ AIDS lan rộng ở Châu Á và Thái Bình Dương cao như hiện nay". Ông cho biết "Số người sử dụng bao cao su thấp, khả năng tiếp cận các dịch vụ xét nghiệm HIV bị hạn chế, bất bình đẳng giới, tình trạng nghiện chích ma túy và mại dâm lan rộng đang trở thành một tổ hợp các mối đe dọa làm cho HIV lây lan nhanh chóng. Nếu các chương trình dự phòng HIV được khẩn cấp mở rộng, thì trong vòng 5 năm tới, khu vực này có thể phòng tránh được tới 6 triệu ca nhiễm mới. Nếu các quốc gia Châu Á không kịp thời đối phó được với các thách thức này, con số nhiễm mới sẽ là 12 triệu người".

Cũng theo báo cáo này, nỗ lực phòng chống của các quốc gia vẫn không theo kịp được tốc độ lây lan của dịch AIDS, cho dù trong những năm qua vai trò lãnh đạo chính trị trong phòng chống AIDS đã ngày càng thể hiện rõ, kinh phí cho phòng chống AIDS được tăng lên, khối tư nhân tham gia rộng rãi hơn, và khả năng tiếp cận điều trị HIV đã được cải thiện.

Cho dù trong nhiều năm qua, các quốc gia Châu Á – Thái Bình Dương có tỉ lệ nhiễm ở người lớn¹ thấp, thì các nước này vẫn khó có thể tránh được mối đe dọa phải nếm trải sự bùng nổ của dịch trên toàn quốc. Do Châu Á và Thái Bình Dương có tới 60% dân số thế giới, nên dù có tỉ lệ nhiễm thấp (dưới 1%), nhưng số nhiễm HIV đã lên tới hàng triệu người. Ví dụ Ấn Độ, với tỉ lệ nhiễm ở người lớn vẫn còn dưới 1%, nhưng số người nhiễm (hơn 5 triệu) đã tương đương với số nhiễm của Nam Phi - quốc gia có tỉ lệ nhiễm trên 20%.

Tuy nhiên, cũng theo báo cáo này, các quốc gia như Bangladesh, Đông Timo, Nhật Bản, Lào, Pakistan và Philippines đều vẫn còn các cơ hội quý báu để ngăn chặn trước sự bùng nổ của HIV. "Chúng ta không được mơ hồ với một sự thật là 99% người dân ở Châu Á và Thái Bình Dương còn chưa bị nhiễm", Tiến sĩ Piot nói. "Hơn lúc nào hết, các chương trình dự phòng HIV có hiệu quả phải được tăng cường mở rộng ngay. Việc người dân tiếp cận rộng rãi với các hoạt động dự phòng và điều trị không phải chỉ là ước vọng, mà phải là một hiện thực".

Nhật Bản mặc dù có tỉ lệ hiện nhiễm HIV thấp - dưới 0,1% tương đương khoảng 12.000 người nhiễm, theo số liệu UNAIDS, nhưng không có lý do gì để tự mãn. HIV có thể lây lan một cách nhanh

¹ Tỉ lệ hiện nhiễm ở người lớn được tính theo số ước tính người nhiễm HIV ở tuổi từ 15-49 chia cho tổng số người lớn trong nhóm tuổi đó (15-49)

chóng ra toàn đất nước do sự thiếu hiểu biết về căn bệnh cùng với tình trạng kỳ thị đang tồn tại xung quanh HIV. Một nghiên cứu tại quốc gia này cho biết, từ nay đến 2010, có thể có khoảng 50.000 người Nhật sẽ nhiễm HIV nếu như quốc gia này không có các hành động khẩn cấp để chiến đấu chống lại AIDS.

Vẫn theo báo cáo này của UNAIDS, các chương trình dự phòng HIV hiện tại đã không đến được với phần lớn những người đang có nhu cầu. Các nhóm dân cư dễ bị lây nhiễm, như người mại dâm, nam giới có quan hệ tình dục đồng tính, người nghiện chích ma túy, dân di biến động và thanh niên đã không được tiếp cận đầy đủ các dịch vụ chăm sóc và dự phòng HIV. Ví dụ, tại khu vực Nam và Đông-Nam Á năm 2003, các chương trình dự phòng HIV cho các đối tượng đích chỉ tiếp cận được 19% số người mại dâm, 5% người nghiện chích ma túy và dưới 2% nam giới có quan hệ tình dục đồng tính. Theo số ước tính mới nhất do UNAIDS và Tổ chức Y tế Thế giới (WHO) công bố, chỉ có 14% trong số 1,1 triệu người có nhu cầu được điều trị ART nhận được dịch vụ này.

Tại Thái Lan, cam kết sớm về dự phòng HIV/AIDS đã giúp nước này trở thành một trong những quốc gia thành công nhất thế giới về phòng chống AIDS. Tuy nhiên, người ta lo ngại rằng nếu giảm bớt những nỗ lực cho dự phòng, dịch sẽ có thể tái bùng phát ở quốc gia này. Ví dụ như, các chương trình dự phòng cho người nghiện chích ma túy – nhóm có tỉ lệ hiện nhiễm cao của dịch, chỉ nhận được khoản kinh phí rất eo hẹp từ Chính phủ.

Phụ nữ Châu Á đang ngày càng có nguy cơ bị lây nhiễm HIV. Tình trạng bất bình đẳng giới cùng với HIV đang đặt những người phụ nữ và các bé gái Châu Á trước mối hiểm họa kép. Ở Châu Á, 30% em gái xây dựng gia đình trước tuổi 15, và 62% lấy chồng trước tuổi 18, và thường các ông chồng đã rất lớn tuổi.

Mặc dù kinh phí cho phòng chống AIDS tại khu vực dự đoán có thể tăng giữa các năm 2003-2007, từ khoảng 681 triệu đô-la Mỹ lên 1,6 tỷ đô-la Mỹ, nhưng số kinh phí này vẫn không đủ để làm chậm lại tốc độ lây lan của dịch. Báo cáo tiếp tục cho biết, đến 2007, ước tính sẽ cần khoảng 5 tỷ USD cho phòng chống AIDS. “Các nguồn kinh phí dành cho phòng chống AIDS thường rất eo hẹp và không tiếp cận được các nhóm đang có nguy cơ lây nhiễm cao nhất”. Tiến sĩ Piot nói: “Chừng nào các chương trình dự phòng còn thiếu kinh phí, thì chúng ta sẽ không thể đi trước được dịch bệnh. Chúng ta phải làm tất cả mọi việc có thể để số tiền đầu tư cho phòng chống AIDS đạt được hiệu quả”.

Báo cáo của UNAIDS kêu gọi các nhà lãnh đạo cần lưu ý đến bốn khuyến nghị chính để có thể kiểm soát được dịch AIDS ở Châu Á – Thái Bình Dương trong tương lai. Các khuyến nghị đó là:

1. Ngăn chặn dịch AIDS ở Châu Á – Thái Bình Dương phải trở thành một chủ đề ưu tiên toàn cầu giống như công cuộc phòng chống AIDS ở Châu Phi.
2. Biến những cam kết thành hành động cụ thể. AIDS phải được nhìn nhận là một cuộc khủng hoảng bất thường, cần phải có các ứng phó khẩn cấp.
3. Áp dụng phương pháp toàn diện trong phòng chống AIDS bao gồm việc tăng cường mở rộng các chương trình dự phòng lây nhiễm HIV, chăm sóc và điều trị. Tập trung nỗ lực cho các hoạt động tại cộng đồng nhắm vào các nhóm dễ bị lây nhiễm, trong đó có người mại dâm và khách mua dâm, nhóm dân di biến động, nam giới có quan hệ tình dục đồng tính, người nghiện chích ma túy và thanh niên.
4. Đảm bảo rằng các nhóm xã hội dân sự gồm các tổ chức tôn giáo, người sống chung với HIV, các nhóm cộng đồng và khối tư nhân đều tham gia vào công cuộc phòng chống AIDS của quốc gia.

Khu vực Châu Á - Thái Bình Dương hiện tại đang là nơi sinh sống của hơn 8 triệu người sống chung với HIV – đây là nơi có số nhiễm lớn thứ hai trên thế giới sau Châu Phi cận Sahara. Vùng Đông Á đang phải chống chọi với tốc độ lây nhiễm HIV nhanh nhất trên toàn cầu, vì HIV đang ngày càng gia tăng ở Trung Quốc, Ấn Độ và Việt Nam.

Quý vị muốn biết thêm thông tin, xin liên hệ Bà Nancy Fee, UNAIDS Việt Nam, điện thoại: 0913 214 391 hoặc chị Nguyễn Thị Phương Mai, điện thoại 0912 140 645. Xin mời truy cập website: www.unaids.org để có toàn văn báo cáo của UNAIDS và các thông tin cơ bản về AIDS ở Châu Á - Thái Bình Dương.

